

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесим
гъэтхапэм
къышегъэжъагъэу къидэкъы

№ 121 (22091)

2020-рэ ильэс

БЭРЭСКЭЖЬЙИ
БЭДЗЭОГЬУМ и 15

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
къыхетыутыгъэхэр ыкъи
нэмъикъ къебархэр
тисайт ижъугъотштых
WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээзет

Адыгейим и Лышъхъэ поселкэу Яблоновскэм фэгъэхъыгъэ оперативнэ зэхэсыгъо зэхищагъ

Адыгэ Республикаем и Лышъхъэ Къумпыл Мурат ошхышхо зыдэшыгъэ Тэхъутэмькье районым ипоселкэу Яблоновскэм изытет фэгъэхъыгъэ оперативнэ зэхэсыгъо тыгъуасэ зэхищагъ. Мыщ кыхэкъыкъэ нэбгырэ 370-рэ фэдиз зыщыпсэурэ унэе щагуи 100-мэ псыр аклэхъагъ. Зэрар зэрихыгъэхэр джыри къалытэх.

АР-м ивице-премьерэ Салый Вячеслав къизэриуагъэмкэ, Чибийскэ каналым псыр зэрэдагъэлэдагъэм ишуа-

гъэ къекуагъ, йоххэм язытет нахь зыпкъ иуцуагъ. Джырэ уахтэм ехүулэй щагухэм ыкъи подвалхэм ачлэуцогъэ

псыр ошлэдэмышэ йоххэмкэ Министерствэм икъэгъэнэжъаклохэм къычлаши, аш пае техники 7 агъэфедэ.

Тэхъутэмькье район администрацием ипащэу Шъхэлэхъо Азмэт къизэрэхигъэшыгъэмкэ, алэклэль техникеч чыпилэчилэу атырагощагъ. Районымре поселкэмрэ яадминистрациехэм яофышэхэмрэ МЧС-м икулыкъушэхэмрэ мы чыпилэ щилэх.

Ошхым къиздихыгъэ гумэкъигъохэр дэгъэзэжыгъэнхэм фэш къулыкъу пстэуми яо зэхэлъеу йох зэдашлэн зэрэфаер Адыгейим и Лышъхъэ хильэунэфыгъигъ, ашкэ вице-премьерэ Салый

Вячеслав пшъэрыль гъэнэфагъэхэр фишыгъэх.

— Муниципалитетым ыкъи экстренна къулыкъуухэм зэпнугъо фэмыхъоу зэпхыныгъэ адышьуйэн фае. Республикаем икъалэхэм ыкъи ирайонхэм алэклэль хэушхъафыгъигъэ техникея Яблоновскэм жуягъакло, ошхым къиздихыгъэ гумэкъигъохэр дэгъэзэжыгъэнхэм пае куачаэу ыкъи амалэу щилээр зэклэ жуягъэфедэ. Зэрарыр нахь макъэ зэрэхъущтим пстэуми тывылын фае, — къыхигъэшыгъ Къумпыл Мурат.

АР-м и Лышъхъэ ипресс-къулыкъу.

Мыгъи пэрытхэм ашыщ

Адыгейим щилэжъэрэ мэкъумэш хъызметшлэпэ пэрытхэм ашыщ ООО-у «Краснодарагроальянс» зыфиорэр. Джэджэ районыр ары чыгухэр зыщиыгъхэр.

Аш иагроном шъхьаэу Роман Завалиныр ары гүшүлэгъу тызыфхъугъэр. Къизэрэтиуагъэмкэ, бжыхъэсэ хъэ гектари 110-у апхыгъагъэр яхахъжыгъах. Гурытимкэ льытаагъэр, зым центнер 87,4-м нэсэу къырахъгъ. Коцым гектар 2860-рэ рагъэубытгъагъ, аш ызыныкъо нахьыбэр аложьыгъах. Гурытимкэ льытаагъэр, центнер 67-рэ къырахъжы.

Краснодар мэкъумэш хъызметымкэ инаучнэ ушэтилэпэ институт иселекции щыш лэжьыгъэ чылэпхъакло апхы яхабзэр. Агроном шъхьаэм къизэрэтиуагъэмкэ, климатым ыкъи чыгум дэгъоу къякунхэу институтым ишлэнэгъэлэххэм къагъэнэфагъэхэу хъэ чылэпхъакло «Рубеж», коц чылэпхъаклохэу «Таня», «Гром» ыкъи «Безостая» зыфиорэрэг агъэфедагъэх. Джаш фэдэу ишыкъэгъэ

пстэур игъом ыкъи икъоу арашыллагъ. Тлогъогъурэ чыгъешуухэр аратыгъэх, узым ыкъи нэмъикъу иягъэ язгъэкъыштхэм ашызыухъумэштхэр алэклагъэхъагъэх.

Арэу щитми, коц хъасэхэм зэклэми зэфэдэу къатырэп. Центнер 80-м нэсэу къызэрэхъяэрэхэр ахэтих, 50 нахьыбэ къэзымытыри къахъэкли. Гухэкли, чыгулэжьым игъэ зэрэхъущтир ом бэклэ елььтыгъ. Гъэрекло бжыхъэ къышегъэ-

жьагъэу аш зэхъокъыныгъабэу фэхъугъэхэм мыгъэ бэмэ зэрар къафихыгъ. Лэжыгъэ чылапхъэр жьеу чыгум рагъэкүгъэми, ом изытет зыфэмыорышлэклэ, хъаулые мэхъу. Ары мы хъызметшлэпэми къышышыгъэх.

— Блэклигъэ ильесим илоныгъо мазэ ыкъэм хэтлъхагъэхэм мыгъэ мэлэльфэгъум щилэгъэ щыргъукхэм иягъэ аригъэкъигъ, — къыуягъ Роман Завалиным.

— Нэужым, чъэпьюгъум и 10-м адэжэ, етпхыгъэхэр іэклэкъигъэхэу, ахэр ары непэ лэжыгъэ бэгъуагъэ къэзитырэр. Коцыр лутхыжынэу зетэгъажьэм нахьыбэу къитэхы.

(Икъеух я З-рэ нэклуб. ит).

Фонтанхэм ыклю транспортым яофшын рагъэжъэжьыгъ

Ящэнэрэ чэзыум хэхьэрэ гүунэпкээ гъэнэфагъэхэр Адыгейм зэрэштырахыжыгъэхэм къаклэльыклоу фонтанхэр мэклэ-маклэу къызэуахыжых.

Мы мафэм ехуулэу Мыекуапэ ипло-щадэу Дружбэм ит шо зэфэшхъяфхэр къээзытырэ ыкли орэд къээзыорэ фонтаным яоф ешээ. Мы мазэм ыклэхэм нэс къэлэ гупчэм ит ыкли паркым дэт фонтанхэми яофшын рагъэжъэжьыгъ. Аш епхыгъэ къэбарыр АР-м и Лышхъяу Къумпойл Мурат инстаграмым къыщхиутигъ.

Джаш фэдэу коронавирус узыр къырамыханымкэ ыкли эзэмыхыннымкэ къалэм щизэхашгъэ оперативнэ штабын иунашьокэ 2020-рэ ильэсэм бэдээгүум и 13-м къыщегъэжъяу цыфхэр къэзэцкыхэрэ организациехэу Мыекуапэ дэтхэм яофшын аублэжъыгъ.

Общественнэ транспортыр ыпеклэ зэрэзеклощтыгъем фэдэшт.

Коронавирусым цыфхэр щуухумэгъэнхэм, ящинэгъончьягэ къуухумэгъенным фэш Роспотребнадзорым къафигъэнэфэгъэ шапхъэм тетэу транспортым яоф ышэшт.

Оперативнэ штабын иунашьо къыдальтыгээ, цыфхэр къезыщэкыхэрэ мафэ къэс дезинфекции ашынэу щыт, транспортным ыклоц ыкли тъысып!эхэр санитарнэ шапхъэхэм атетэу къабзээ алыгынхэ фае.

Шъунаэ тешьотэгъадээ, цыфхэм ясанитарнэ-эпидемиологическе зытет щинэгъончьяу щытынным фэш медицинэ маскэхэр адумыльхэу ыкли йальэхэр альмыльхэу общественнэ транспортым рагъэтысхьащтхээ.

Къыхэлэжъэнхэу къяджэх

Бэдээгүум и 15-м къыщегъэжъяу шышхъяум и 30-м нэс Къуекъо Налбый ыцэкэ зэнэкъокуу зэхащэшт, адигабзэкэ тхыгъэ рассказ анахь дэгүур къыхахыгъ.

Ioftkhabzэм къэцакло фэхүүгъэх CIRCASSIAN REPATRIATION Organization (Канада-ОНТАРИО) ыкли АР-м гуманитар ушэтийнхэмкэ иинститутуу Къэрээ Тэмбот ыцэ зыхырээр.

Адыгэ Республикаам ит гурьт еджаплэхэм я 9-рэ классым къыщегъэжъяуу я 11-м нэс ашеджэрэ къэлэдежаклохэр, гурьт ыкли ашшээрэ пъесэнгъэ зыщарагъэгъотырэ учреждениехэм ачлэс студентахуу иллэс 25-м шомыкыгъэхэр зэнэкъокуум хэлэжъэнхэ альякъыгъ. Авторын зыфэе темэр къыхихын фит. ыпеклэ къыхаутыгъэ-

гъэ тхыгъэхэри зэнэкъокуум къирахылэхэ хуушт.

Чъэпэгъум и 10-м къэххэр къэнэфэштых. Зэнэкъокуум хэлэжъэгээ нэбгырэ пэпчь сертификат къыратыгъ. Анахь дэгьюу агъэнафхэрэм ахьщэ шүхъяфтын афагъэшшошт. Зитхыгъэ къыхагъэшгъыэ ныжбыкыгъэхэр езыгъэджэрэ къэлэгъяджэхэми щытхуу тхылхэр афагъэхьа-зыргъэх. Зэнэкъокуум изэвхэсэхъяжхэр, анахь дэгьюу къыхагъэшгъыэ рассказхэр CIRCASSIAN REPATRIATION Organization ыкли АР-м гуманитар ушэтийнхэмкэ иинститут

яофициальнэ нэклубгъохэм къа-рагъэхьащтх, ахэм ацлэхэр къэбарлыгъээс амалхэм къа-ющтх, къатхыщтх.

— Зэнэкъокуум пшъэрэиль шхъяау илэр къыткэххуухъэрэ ныжбыкыгъэхэм яныдэлльфыбзэ уасэу фашырэм зыкье-гъээтыгъэныр, сэндаущыгъээ зыхэльхэр къыхагъэшгъыгъэнхэр, ахэм Ы-пилэгъу афэххуугъэныр ары. Ныжбыкыгъэхэм яныдэлльфыбзэ нахуу куоу зерагъэшшэндм джащ фэдэу ар фэлорышишт, — къа-луагъ зэхэцаклохэм.

**ГЪОНЭЖЬЫКЬО
Сэтэнай.**

Доллар 1000 фагъэшьоштэшт

Егъэзыгъэкэ икыжыгъэхэм Ыпилэгъу афэхъу-гъэнымкэ Дунэе черкес организациемэ (Канада) гуманитар ушэтийнхэм апиль Адыгэ республикэ институтырэ стипендиэ зэраратыгъ яофшын хэлэжъэнхэ амал я. Йофшэ-нным итемэр — «Мыекъопэ культуурэ: аш итарихь ыкли имэхъян». Аш даклоу агъэнэфэгъэ темэр къизылтыкырэ такъики 5-м тельтигээ видео ятхыгъэ рагъэгъусэмэ хуушт.

Йофшагъэхэр шышхъяум и 30-м нэс аштэштых. Программамэ мурадитуу ил: еджэгъу уахтээм студентым Ыпилэгъу фэххуугъэныр ыкли адигэхэм яижъыре лъэпкь культурэ ныжбыкыгъэхэм ашлэгъэшлэгъон хууныр. **ИЭШЬЫНЭ Сусан.**

Іэзэгъу уцхэр ыпкээ хэмыльэу

Лъэпкь проектэу «Псауныгъ» зыфиорэм къыдыхэлъята-гъуу іэзэгъу уцхэр зэригъэгъотынэу федеральнэ бюджетым къыхэхыгъэ сомэ миллион 49-рэ Адыгейм кыфатуушигъ.

Шъолъыр проектэу «Гу-лынгэфэхэр зэригъэгъотынэу» зыфиорэм къыдыхэлъята-гъуу іэзэгъу инфаркт, инсульт, гум епхыгъэ операциехэр зыфашыгъэхэм ящыкэгъэшт уцхэр аз-кагъэханым ахьщэр пэуягъэхьашт.

Ыпеклэ ыпкээ хэмийлэу уцхэр зэраратыгъэхэр инфаркт зиелгъэ сымаджэхэр арых. Шъхэм ллыр тэрээзуу рымыкюрэмэ, инфаркт илагъэмэ, шунтирование

фашыгъэмэ, нэмикл фэло-фа-шэхэр фагъэцкагъэмэ сымаджэм джы препаратхэр ратыщтых. Къыхагъэшгъыгъэн фае, мыхэм федеральнэ фэгъэкотэнхэр ямыгъэхэм хуушт.

АР-м псауныгъэр къэххумэгъэнымкэ и Министерствэ иунашьокэ уцэу агъэфедэштхэр къыхахыгъэх, сымаджэхэм яэзэнхэм фэлорышишт препарат 23-рэ аш хэхэ.

Урсыыр пштэмэ, гу-лынгэфэ

уухэм апкь къикыкъээ зидунай зыхъожыхэрэ япчагъэ апэрэ чып!эм щыт. Сымаджэр мыш фэдэ узхэм амьгэгумэкынным фэш ренэу іэзэгъу уцхэм яшьон фае. Коронавирусым къэралыгъом зызыщиушъомбгъуу гъе уахтээм иллэс 65-м къеххуугъэ цыфхэу мыш фэдэ уз зиелхэр медицинэм иучреждениехэм бэрэ ачлэмыханхэм фэш іэзэгъу уцхэр унэм афащэштгъэх. **ГЪОНЭЖЬЫКЬО Сэтэнай.**

Мыгъи пэрхэн ашыц

(Икэух.)

Лэжыгъэр зэрэбэгъуагъэм имыза-
коо, изытети уигъэрэзэнэу щит. Коцыр
гъомылапхъэ хэпшыкынэм фэхъазыр,
процент 12 — 13 белокэу хэль. Аш
фэдэ коц дэгүр лугъэкыгъошуи мэхъу.
Мы уахтэм уасзу щыгъэхем чыгулэж-
хэр агъэрэзэх. Килограммым сомэ 11,5
— 12,5-рэ ылас. Ар сомиту фэдизикэ
гъэреклорэм нахьыб.

Коц бэгъуагъэу кырахыхырэр аш
фэдэ уасэкэ зэрэуагъэкыгъошуэр федэ
зэрхъуагъэм, тырагъеклодагъэр кызэ-
рипшиныжыгъэм агроном шхъаэми
кыкыгъиэтхыгъ. Арэу щитми, бэдзэр-
шыгъиэм зыпкыттынгъэ зеримыиэм
кыхъакыкэ, уасэхэр джыри дэклөнхэм
яцыхэ тельэп. Мыгъэ лэжыгъэ бэгъуа-
гъэ Урысыем исубъектхэм ашыцыхэхэм,
гүшүиэм пае, Урал лъеныхом, кыщы-
рахыхы. Ахэр нэкъокъогъо бэдзэр-
шыгъиэм къадиуцощых, уасэми иягъэ
екыщт. Аш фэш, лэжыгъэу аугъоижы-
рэр йыгъилем ачамыгъэльэу йаагъэ-

кынэу раххуягъ. Тапэкэ джыри ты-
гъэгъазэм иуухыжын апэ зэрильыри,
аш йыгъилем зэрицикыгъэри кыдалты-
тагъэх.

Пстэумки комбайнин 9-мэ лэжыгъэр
аложьы. Ахэр зэккэри 1екыб къэрал
кырашыгъэхэу, лъэхъаным диштэу
зэтэгъэпсхыгъэх, зы мафэм гектар
200-м еху алохъиену игоо ефэх. Роман
кызызериуагъэмкэ, комбайннерхэм
лэжвапкэл алохъигъэ тонн пчагъээм
ельтыгъэу зэрартиштыгъэм мыгъэ
теккыхи, сихват пчагъэу юф зэрашла-
гъэр къалтытэнэу ашыгъ. Комбайннерхэм
нахьыбэу алохъиным фэбанхээз, кла-
гъэзырэр бэ зэрхъурэм кыхъакыл
ауштэу ашыгъэу ары кызызериуагъэр.

Хызметшаплээм лэжыгъэр зыты-
рихыжырэр къэккюшт ильэсэм йа-
хыжынэу апхъыщым фегъэхъазыры.
Мыгъэ рапс хальхан гүхэль ял. Аш
пае тракторхэм чыгур етлупшигъэу
ажъожьы.

ХҮҮТ Нэфсэт.

Урысыем ишьольыр зэфэшхъафхэм
яныбжыкэ пэрыт 59-мэ ар ашыц ху-
гъэ. «Россети Кубань» зыфиорэм и

Адыгэим икэлэеджакло къахэшыгъ

2020-рэ ильэсэм ПАО-у «Россети» зыфиорэм кэлэеджаклохэм азыфагу зэхищэгъэ
Урысые олимпиадэм Мыецъопэ гурит еджаплэу N 3-м ия 10-рэ класс ис Ольга
Глатко я III-рэ шувашэ зилэ диплом кыщыфагъэшьошагъ.

Адыгэ къутамэ бэмышэу пшъешъэжьы-
ем щыфэгушуагъэх.

Урысые кэлэцыкыл зыгъэпсэфыгъиэ
гупчэхэм ашыц «Россети» зыфиорэм
икомпанииехэм якупхэм щызэхашэцт
энергетическе проектнэ сменэм Ольгэ
хэлэжжэн амал иэ хуугъэ. Дунэе ыклы
урысые энергетикэм апае технология-
кэхэр ныбжыкыкэхэм къаугупшыснхэ
аљэкыщт.

Олимпиадэу зигугуу къэтшырэр ильэс
кэс едзыгъуитлоу зэтэутыгъэу зэхажэ:

физикэмкэ, хыисалымкэ, информатикэм-
кэ ыклы зэфэхъысажынэ — электро-
энергетикэм ыльэнхыкъокэ задачхээр
къэшыгъэнхэмкэ шээныгъэу алэкэлтийр
зэрэгтэфедэрэр.

Коронавирусым зиушъомбгъуным
ицьнагьо зэрэшьиэм кыхъакыкэ мы
ильэсэм олимпиадэр үудзгыгэ шыким
тетэурагъэлокыгъ. Йофтхабзэм псэупли
177-мэ яеджэко мини 4 хэлэжжагъ (ар
блэкыгъэ ильэсэм фэди 2,5-кэ нахьыб).

Олимпиадэм икэух едзыгъо хэхъан-

хэ зыльэкыгъэр нэбгыри 198-рэ. Ныб-
жыкыкэхэм яофшэнхэм жюри осешү
къафишыгъ — кэлэеджаклохэм япроцент
60-м гъэцкэлэнхэр дэгъоу къашыгъэх.

Ольга Глатко олимпиадэм хэлэжжэн
зыфигъэхъазырынэмкэ іэпилэгъуу кыфэ-
хъугъэх «Россети Кубань» зыфиорэм
и Адыгэ къутамэ ипащэу Рустам Ма-
гдеевымрэ хыисалымкэ икэлэеѓаджэу
Валерий Резиньковымрэ рэзэннигъэ
зыхэлт тхыгъэкэ кыхъагъэшыгъэх.

ІЭШЫНЭ Сусан.

Адыгэ Хасэм иофиогъохэр

Акъылэгъу зэфэхъущых

Республикэ общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм»
игъэцэкэлэо куп изэхэсигъо лъэпкэ иофиогъохэр
зэрагъэцэкэлэштхэр кыщауагъэх.

Адыгэ Хасэм итхаматэу Лымыщэкъо
Рэмэзан адыгабзэм изэгъэшэн, игъе-
федэн, хэгъэгум Ѣккюшт Ѣфхэзэшхоу
цифхэм якэтихыкыжын фэгъэхъыгъэм
Хасэр зэрхэлэжжэцтэм иеплъикэхэр
кыриолгагъэх. Хабзэм икъулыкыш-
хэмрэ Адыгэ Хасэмрэ зэгъусэхуу зэ-
шуахыщт Ѣфыгъохэр нахь кыхъагъэш-
гъэх.

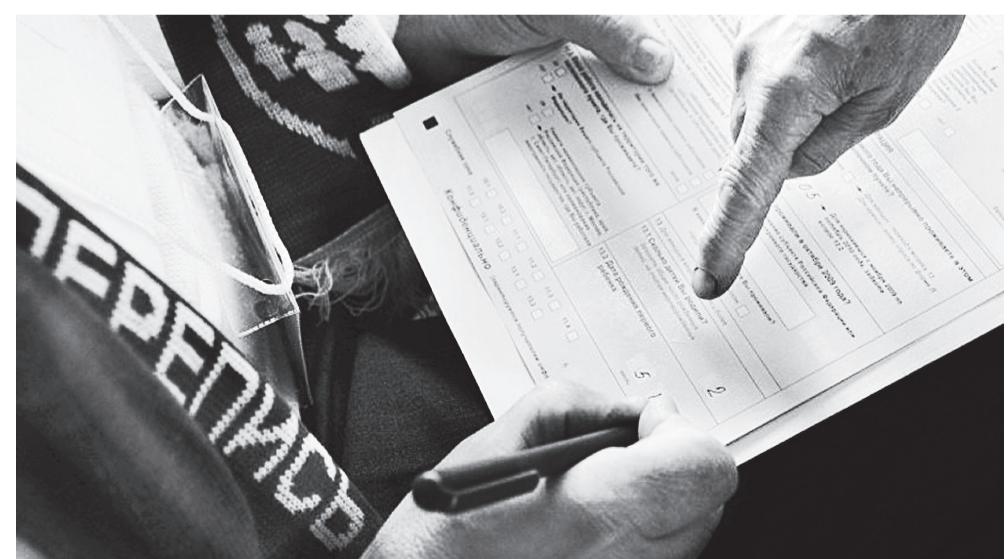
Гъэцкэлэо купым хэтхэу Цыккүшоу
Асплан, Болэкъо Аслылан, Гъукэл Су-
санэ, Къуикъ Къэлпълан, Бэгъушэ Алый,
Тхапшэкъо Альберт, нэмыхкэм цыф-
хэм якэтихыкыжын мэхъэнэ ин зилэ
хэгъэгу Ѣфыгъоу зэрэштэир, аш ежхэр
зэрхэлэжжэцтхэр кыауагъ.

Анахьэу тызыгъэгумэкырэр тильэп-

къэгъухэр зэрхыщхэ шыкээр ары.
Адыгэ зэлъэпкъэгъухэр бэ мэхъух.
Адыгэх, къэбэртах, Ѣерджесх, шапсы-
гъэх... Ахэр сидэущтэу атхыщх?
Адыгэ (черкес) е черкес (адыг), фэш-
хъаф шыкэхэри Ѣылэх.

Зэфэхъысажыгъэдэгъи ашыгъэхэп,
ѡфым игъэктотыгъэу тегуущиэштых.
Лъэпкэ гупшысэ зилэхэр, шээныгъэлэж-
хэр, нэмыхкэхэри Адыгэ Хасэм кыра-
гъэблэгъэштых, унэшо хэхыгъэхэр
ашыщтых.

Республикэм иархеологие зэгъэу-
шьомбгъуэнэм зэлъашээрэ археологэу
Тэу Асплан кытегуущиагъ. Адыгэ Хасэм
зэхищэцт спорт зэнэхъокъухэм Хьот
Юнис ашигъэгъозагъэх.

Адыгэ Республикэм лъэпкэ Ѣфхэмкэ,
1екыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэ-
гъуэнэм адьрялээ зэпхынгъэхэмкэ ыклы
къэбар жуугъэу ималхэмкэ и Комитет

итхаматэу Шхъэлэхъо Аскэр зэхахъэм
хэлэжжагъ, зэхэшэн Ѣфыгъохэм къате-
гущиагъ.

ЕМТЫЛЫН Нурбай.

ҮнэшъуакIЭХЭМ КЬАХЭХЬУАГЬ

Аужырэ мазэхэм типсэукIэ коронавирусым зэблихүүгь. Аш кыхэкIэу хабзэхэми зэхъокIыныгъэхэр афашыгъэх, унэшъуакIэхэр аштагъэх. Ахэр коммунальнэ фэло-фашихэм, пенсиехэм, транспортым, хэбзэ IэпыIэгью цыфхэм къаратыщхэм афэгъэхыгъэх.

Проценти 4 хъоу атышт

«О самозаняности» зыфиорэ унашьор икIыгъэ ильэсым шъольыр 23-мэ ащаушштыгь. Джи зэрэкъералыгъоу аш куачлэ ашырилэ хуугъэ.

Цыфхэу, унагъохуу ежь-ежьырэу зышхъээ зылыжъхэрэм ыкIи нэмийкI цыфхэм зишшуагъэ языгъэхъхэрэм къалэжьырэ ахьщэм щыщэу проценти 4-р хъакулахъэу зэрэтийн фаер унашьом къышцо.

Ахэм «самозанятхэхэм» яджагъэх, хъакулахъхыкIэ цыфхэм атыштым ыцIэр «Налог на профессиональный доход». ХэбзакIэр цыфхэм аштэштым, ишшуагъэ къеклоштым ыкIи агу рихыштым ильэси 10-м къикоцI аупльэкIуут.

Экспериментым хэлажьхэрэм Адыгири ахэхъагь. Зышхъээ фэлэжъэжьхэрэм хъакулахъ арагъэтиштым э зуухэсирэр шъольырхэм ящахъэр ары.

Зыныбжь ильэс 18 хъугъэхэр ары мы купым джинэс ахальтэштгъэхэр. Мы мазэм къыщуублагъэу ильэс 16 хъугъээ ныбжыкIэхэри «самозанятхэхэм» ахатхэшты.

Ахэм ахахъэх иунэ исэу Iашу-лушуухэр зышхъхэрэр, чэтхэр, быльмхэр зышхъхэрэр, репетиторхэр, ветеринархэр, хэтэрыкIхэр зышхъхэрэр, парикмахерхэр, нэмийкIхэри. Ахэм федэу къахахъорэм ипроценти 4 хъакулахъэу зэрэтийрэм фэшхъафэу, зы ильэсмын къикоцI къалэжьырэ ахьщэр сомэ миллионитүрэ миншипплээрэм ехъунеу щитэп.

Уасэхэр къайштыгъэх

Ильэс къэс коммунальнэ фэло-фашихэм алъиттырэ уасэхэр хабзэм

кьеэтих. Мыгъэ коронавирусым тыз-фищэгъэ кризисим кыхэкIэу аш къахамыгъэхъонэу цыфхэр гүгъэштыгъэх, ау аш емыльтыгъэу уасэхэр къайштыгъэх.

Бэдээгүум къыщегъэжьагъэу «коммуналэр» проценти 4 — 5-кэ нахьыбэу ттышт. Чэчэн Республикин уасэхэм проценти 6,5-рэ, Дагыстанэр Къэбэртэ-Бэлъкъарырэ проценти 5,2-рэ ыкIи 5,4-рэ, Москва, Омскэ хэкум, Бурятии проценти 5 ашхэхъуагь.

Нахь макIэу тарифхэр къызщаэтигъэхэм Ненецкэ автоном хэкур (проценти 2,4-рэ), Пермскэ краир, Мурманскэ хэкур (проценти 3) ашыщых.

Охтэ кынзу тызхэфагъэхэр къыдалыти, депутатхэм ашыщхэм уасэхэм мы ильэсым къахамыгъахъомэ нахьышлоу къалогъагь, ау УФ-м тофшIэннымкIэ и Министерствэрэ Федеральнэ антимонопольнэ кулыкъумрэ ахэм къадырагъэштагъэп.

Счетчик «Iушхэр»

Бэдээгүум къыщегъэжьагъэу тиунэхэм арят электросчетчикхэр элек-троэнергиер къытфэзитуупшыре къулыкъухэм къытфызэблахъуущтых. Тофыгъом игъэцэкIэн тэфэшт ахьщэр цыфхэм атыштэп.

Счетчик «Iушхэр» зэджэгъэхэх пкыгъохэм тоф зэршIэрэр пешшорыгъэшшэу шъольыр заулэмэ ашцаупльэкгулахъ, Адыгеим ирайонхэри ахэм ахэфагъэх. СчетчикикIхэр къызфагъэуцгъэхэм мазэ къэс аш къыгъэльэгъэгъэ киловатт пчъягъэр тхылыпIэм тетхагъэу энергетикхэм афараагъэхыжырэп, джи а фэло-фашиэр приборын ыгъэцэкIэшт.

Электросчетчикхэр тыдэки зэращызэблахъуущтхэр

УФ-м и Правительствэ мэллийфэгъум ыкIэм ыштэгъэ унашьом къышцо.

Къэлогъэн фаер счетчикын ипальэ имыкIыгъэмэ, ар зэбламыгъэхъун узэрэфитир ары. Ябгъэупльэкгулахъ, ар ипальэ екыифэкIэ бгъэфедэмэ хуущт.

СчетчикикIеу къытфагъэуцгъэхэр зэшшыкIохэмэ, гъэцэкIэжьынхэр ящыкIагь хуумэ э зэблэхъуугъэнхэр фаемэ унагьом илоф хэмьльэу энергетическэ компанием къафигъэцэкIэштых. Ахэр зэкIэ аш иучет хэтыштых.

Зэтэфыгъэу ашштых

Тучанхэм щэм хэшшыкIыгъэ шхыныгъохэр зэтэфыгъэхэу ащащэнхэу къэзыIорэ унашьом бэдээгүум къышгъэжьагъэу куачлэ илэ хуугъэ.

Щэм ыкIи дэгъэ зэфэшхъафхэр зыхалхъэхэрэм ахашыкIыгъэ шхынхэр зэхэлхэу мэклайхэм ательштых, ау цыфхэм ашэфыре шхыныгъор зыхэшшыкIыгъэр ашээным пае тамыгъэ шхъафхэр атедзэгъэштых.

Шэ шыгыкIээм хэшшыкIыгъэхэм аббревиатурэу БЗМЖ-р (без заменителя молочного жира), хальхъэхэр зыфашыгъээм хашшыкIыгъэм СЗМЖ ылоу (с заменителем молочного жира) атетхэгъэшт.

Ильэс 70-м нэсыфэхэ

Ашшэрэ еджапIэхэм ящахъэм япшьэрильхэр ильэс 65-рэ охьуфэхэм артиклийгъэхэр.

УнэшьуакIэу аштагъэм мы лъэныкьюм зэхъокIынхээр фэшшыгъэнхэр къыдэлтыгъэ. Джи ашшэрэ еджапIэхэмээр научнэ тофшIапIэхэмээр ятхаматхэм аныбжь ильэс 70-рэ охьуфэхэм артиклийгъэ ашшэрэ фитынгъэ къаратышт. Аш пае институтхэм тоф зэршIэрэм апэу лъыпльэштых.

Зипшхэхэр тырамыгъэштхэм ахэфэгъахх Монголийн къэралыгъо университетынхэр Санкт-Петербургдээ Къэралыгъо университетынхэр.

Къэзыгъэхъазырыгъэр ШАУКЬО Аслынгуаш.

ГУМ КЪЫПКЫРЫКЫРЭ ШУХЬАФТЫН

Волонтер-медикхэм ягукеэкIэ, коронавирусым пешшорыгъэрэ медицинэм тофышишэхэм пIэтехъохэр аратыгъэх. #МыВместе зыфиорэ акцием къыдыхэлтыгъэу шуухьафтын цыкIухэр ахэм агъэхъазырыгъэх.

Мыекъопэ къэлэ клиническэ, Адыгэ Республикэ къэлэцIыкIэ, клиническэ сымэджэшхэм, Мы-

екъопэ къэлэ къэлэцIыкIэ поли-клиникэм, Адыгэ Республике

мэджэшхэм волонтерхэр ашы-лахъэх.

— Мыш фэдиз уахьтэм зэ-

мыйблэжхэу тоф зышшэгъэ медицинэм тофышишэхэм ты-зэрафэрэзэр къыхэдгъэшт.

(Тикорр.).

тшоигъу. Врачхэр непэ тилыхъужьых. Ахэм агу къыдэтшшэнэу тыфай, тпс зыхэтхэгъэ шуухьафтынхэр тигуапэу ятэтих, — къытуагь Урысые общественнэ движение «Волонтеры-медики» зыфиорэ ишшорыгъэр къутамэ ипашшэу Вера Малыхинам.

Адыгэ чыгум къычлахыгъэ пкъыгъо халэмэтхэр

Адыгэ чыгум археологилем ылъэныкъоктэ шу-хъафтын халэмэтхэр пэльэ-пальэктэ кызы-куехых.

Джащ фэдэу гъемафэу итым Красногвардейскэ районым щыкъогъэ ухъумэн-къэгъэнэжын тофшэнхэр зэшлозыхыгъэхэр Саратов къикыгъэ археологхэр арых. Купым ипащэу Игорь Тищенкэм дэтшыгъэ зээгъынгъэмкэ, псеуплэу Садовэм пэуль юашхъэм кызычлахыгъэ пкъыгъо зэфэшхъафхэр Къэралыгъэ телерадиокомпания «Адыгейим» истудие кызыцэлгагъэх.

Археологэу, АР-м и Лъэпкэ музей инаучнэ тофшшэл шхъа-шэу Тэу Аслъан пкъыгъохэм тарих уасзу, ныбжъэу, археологическэ халэмэтыгъэу ахэлтыр къедгъэуатэмэ тшойгъо зэукигъум къедгъэблэгъагъ. Пкъыгъо пэпч кызыэрхыхыгъэ, зэфэхъысыжь епльякъэу къафишыгъэхэм хээ афэтымышшэу къетхыхыгъэх: «Мы пкъыгъо халэмэтхэу тапашхъэ ильхэр ижъирэ адигэхэм яэ-пещисагъэхэу юашхъэм кызычлахыгъэх. Пкъыгъохэр зэфэшхъафхы, ау зэкъеми къэбар гъашшэгъон апъль. Мары мы къошынышхор дэхэдэд. Сыдэущэу агъэфедэштигъ пломэ, мый — гогон, адигэ пшашхъэхэр псыхъэ зыкъохэктэ, псыхъюм рыхэлбэхти, атамэ тетэу псыр кырахыхыгъэх. Зэхагъэп-кэжыгъ, ильэс мин пчагъэрэ чыгум хэлъыгъ, ыцыцыгъ, ау мый етэ дэгум хэшшыкыгъагъ, гъэжъэжыгъагъ, арышь, къошын къутафхэр зылтхакыжькэ, зыбгэгъушхъыжькэ, дэгью зэхэуцожых. Зэрэпсау зэхагъэуцожыхыгъэ. Я 8 — 9-рэ лэшшэгъу, ильэс минрэ шьэрэ — минрэ шытлурэ фэдэу ыныбжъишт мы къошын дэхэшхом.

Къошын цыкъуитлора тасымре зы къэхал кызыхэкыгъэхэр. Яшыкъекли, зэрагъэфедэштигъэхэмкэ зэтэкхы. Зы къошынныр — пси, сани ибгъэхъон плъекъыщ, ятонэрэр — лъэчлабъю. Ар ебдэжни, игъэххуагъэр икъутини ылъэкъыщтэп, етланы итэр къибгъэчын хүмэ, икъутихыщтэп. Тасым ылшшэ дэжь иуфэнагъэ илэшь, къошынену кытшэхъу, тэ тызэрэсагъэу зэйкъеп, ау щитми, аш фэдэ шыкъэхэр щылэу ашыщтыгъэх. Зэкъемэ анах гъешшэгъонныр мы къошынену ыбгъухэмкэ къопсил зыптыр ары. Зы къопсыр ыбгъукэ пыутыгъ, ау мый фэло-фашшэмэ ашагъэфедэштигъэ къошынных. Тхъэмадэмэ, урысыбзэктэ къэплон хүмэ, «жрецмэ» агъэфедэштигъ. Адигэ Тхъэхэр бэ хъущтыгъэх, тхъэмадэмэ фэло-фашшэу агъэцакъэштигъэмэ гъунэ ялагъэл. Нарт къэбархэм ахэт — бжыхъэ клахэм, санэм игъо зыхъуки, сэнэхашо ашыщтыгъ. Аш фэдэу сэнэхашо арыми, хэгъашо горэ ашыгъэми агъэ-

федэштигъ мыш фэдэу къопсил зыпты къошынхэр. Мыш, гуцылэм пае, зы шон горэ итмэ, зым кыштэти къопситлур ыыгъэу, исэмэгукэ къиготым зыфигъазэктэ, адэр къопситлумктэ къиготым іэпихыштыгъ, къошынр джащ фэдэу зээлпахыштыгъ, итэр рамыкүтэу ыкыл алэпымызэу. Ыллы пыгъо дэдэу зэрэзфэцагъэмкэ итыштыгъэр е санэ, е баихсымэ. Итыштыгъэр псэп ыкыл щэп, нахь мэхъанэ зэрэтиштыгъэ шон гор, фэло-фашшэмэ ашагъэфедэштигъэмэ ашыщ, ары уас фэозгъэшырэр. Мыш нахь пасэу щылажъэхэм, миутгээм ялъэхъан епхыгъэу, ильэс минитлум къехбу зынбжъ къошынхэр къэзгъотыгъагъэх, ау ахэм къопс түрүтү зытет къаахкыгъэп зыкыи. Мир нэужырэ лъэхъаным къежьэгъэ къошын лъэпкэ. Сэ къэзгъотыгъагъэ къошын заулэмэ, къопиллымэ къопс зырэз атетыгъ, лубгохъу. Мидрэм фэдэу альпэхэр пыгъуягъэхэп. Къошын ныбэм хъурэе цыкъо тетыр — а лъэхъаным къошынмэ атрашыхъэштигъэ тамыгъ. Ту зытетим — чэмьшэ, зы зытетим — пченышэрагъахъоштыгъэнки хүн мэзахэм къошынмэ зытебэхэктэ, итэр къирашшэнэ. Тамыгъэмэ мэхъанэ ялагъ. Ари сэнаущыгъэу лъэпкэым хэлъыгъэмэ ашыщ. Лъэхъэнэ гъешшэгъон дэд мыхэр зэпхыгъэхэр. Зы чылпэл, чылпэл зэфэшхъафмэ къащаагъотых. Гуцылэм пае, Геленджик, Краснодар краим ичылпэ зэфэшхъафхэм къащаагъотых, ахэр зэкъе адигэ чыгужых. Пкъыгъохэр — адигэ іэшгээ шыпкъэх, зыгорэм къирашгъэу, къирахгъэу ѿшхэп — тэтэж-тиянжэх пашхэхэм ашыщтыгъэх ыкыл агъэфедэштигъэх. Мы пкъыгъохэр тильэпкэ икъенжых.

Адыгэмэ ижъим къыщегъэжьагъэу шэн-хабзэ ялагъ — хуульфыгъэ хъадэм къамэ е швэжье дычалхъажыштыгъ. Непэ кызынэсигъэм хуульфыгъэ хъадэм къамэ тиралхъэ. Бзыльфыгъэхэм лэнсистэ адичалхъажыштыгъ. Чыэр лэнсистэу (из стали — Т. З.) пкъыгъомэ къаахкыгъэр бзыльфыгъэ іэпэшисуу щытыгъ. Ильэс минрэ шытлурэ фэдиз ыныбжъ. Кызырэзэтенагъэр гъешшэгъон. Ижъирэ гъукъэхэм іэпэшисэнгъэшко ахэлъыгъ — гъучым дэгүү дэдэу юф дашшэштигъ. Лъэпшь, Хъудымыжь, Дэбэч, Сэт-зэшхэр — ахэр нарт къэбархэм гъукъэ лазэу ахэтых. Гъучэу ашыщтыгъэхэр — гъучи къэбзагъэх. Ау чыгуу пкъыгъор зыхэлтигъэм елъытгъэ кызыэрэзэтенэрэри. Мы лэнсистэр — бзыльфыгъэ ныбжыкъэ цыкъу зиэлпэшисагъэр нахь, бзыльфыгъэп, түрүсэл ыкыл нахьжъэп. Етланы къычлеки гъээ пкъыгъохэу зызэригъэдахэштигъэ щыгъхэр мыжъо зэфэшхъафхэм ахэшшыкыгъэх, мыжъо

льялпэм ахэшшыкыгъэхэри къаххэкыгъ, апч зэмшшохъумэ ахэшшыкыгъэхэри ахэт. Пышшэ цыкълоу ахэтим къопси ил, енэгүягъо дышшэ пкъыгъоктэ. Бзыльфыгъэу мы пкъыгъохэр зыфычалхъажыгъэхэр — бзыльфыгъэ ныбжыкъэу, къэрэлкэу щытыгъ. Адигэ тхыдэмэ, нарт къэбархэм ахэт «жыгырыу» алошь. Мыхэр пкъыгъо гъешшэгъон, цыф бзаджэхэр рагащэу щытыгъэх. Зыпамыльштигъэ щылэп — шы іалпэми, шуашашими, іашими, арышь, мый адигэ-мэ якултурэ чылпэшко Ѣзын-убытырэ пкъыгъомэ ашыщ. Нарт къэбархэр ашкъэ шыхъатых. Зыльэхъан горэм нарт Саусэрыкъорэ іэпшшагбъорэ къаигъэ зэфэхъухи, юшхъэплэль (место встречи — Т. З.) зэдагъэунэфыгъэ — мафэ горэм Ѣзыз-у-кленхэу, нахь лъэшыр агъэунэфынэу. Саусэрыкъо къэклохъын шхъае, чэшым чынешшурэп, арти, иш Тхъожьые къеупчыгъ: «Сыд узфэмичынэрэр?» — ылуу. Саусэрыкъо elo: «Ярэби, сыйчиына, пыуу къысфэтэджыгъэм сыйфимыкъункэ сэцнэн, къочлэшху, бэлахь.» Тхъожьые джэуап къыритыгъыгъ: «Лъэпшь дэжь кюри, жыгырыу шыих ягъаш, сэкуми, шыкъеми, онэлапэми къапыш. Етланэ зэрэхъурэм теплъыщт, юашхъэм тыз-нэсийкъэ.» Саусэрыкъо Тхъожьые къызэрэриуагъэм фэдэу, Лъэпшь жыгырыу шыих къыригъэши шым пишшагъэх, Хъарам юашхъэ eklonlalg. Иэпшшагбъори къэклохъяу юшхъэ шыгум тетэу къежэ. Саусэрыкъо шым елъэдэкъяу, шыр юашхъэм жъгын-жъгыжъгъ макъэ пылукъэу зыдэчъаэм, іэпшшагбъо иш къыкълашти, ар къыридзыхыгъ. Саусэрыкъо аш шыхъарыллади, чатэр къырихи, шыхъэе пиупкыгъ. Аш тетэу теклонигъэ къыдихыгъ. Арышь, жыгырыу хэм гъешшэгъон эу ямэхъанэ

къахафэ. Музеими токъмакъ чэль жыгырыухэр пышшагъэу, бзыльфыгъэ шуашшэхэми, хуульфыгъэ шуашшэхэми ахэр ападштыгъэх.

Къэхэлъэжъэу атлыгъэм бзыльфыгъэм имызакъо зэолыым ихьэдэ къупшхъэхэри къычлахыгъэх. Аш игъусагъэх — пчыпиджыныэр, токъмакъыр, Ѣбзапэхэр. Токъмакъыр онтэгъу дэд, Ѣылчыгъэхэни, шьо пыгъо пыльшэ, къызэхъяакъеу узрыюкъе цыфыры, псеушхъэри рууукъин пльэкъышт. Щэбзапэхэр лъабжъэ ялэу Ѣбзэпкыим пагъэптихъэштигъэх, Ѣбзапэхэр Ѣэнбэзэу гъэпсыгъэх. Мыхэр зышиштыгъэхэр инженерыгъэхэп, ау гъукъэу Ѣылажъэхэм ясэннаущыгъэхаты.

Мы гъучи ульынгъэ къутафэхэр къызэрэзэтенагъэхэр гъешшэгъон, сыда пломэ мыхэми аныбжь ильэс минрэ шытлурэ фэдиз. Мыхэр шхыншшэхэм (кухня — Т. З.) Ѣагъэфедэрэ бысымгощэ Ѣэмэ-псымэх. Мый — лэгъупым Ѣыщэе къызэрэтенагъэр ары, лэгъуп къопсирү къиголь. Анах шъхъаэу къэнагъэр лъхъончыр ары, зэрэпшшэхъур хэолтэгъуки дэгью. Мыш фэдэ лъхъончхэри тимузей бэу чэлтих. Гъешшэгъон дэдэу чэлтих. Псэкүпсэ къэхэлъэжъым Лэупэлкэ Нурбый къышигъотыгъэр ары. Нурбый къыгъотыгъэри мыш фэд. Къашыкъ мыши игъус, лы-цацэ пэпциэ къэгъэштигъэ илэу, лыр лэпсийм къызэрэхэхыгъщым тегъэптихъягъэу. Мы пкъыгъохэр тимузей мыгъэхэхэн оныгъэу пльэкъышт. Мыхэр зэкъе адигэ іэпэшисэх, мыш Ѣашыгъэх, лъэпкыим ыгъэфедагъэх. Тарихым изы хэхъонигъэу непэ къыдэхъугъэхэм ашыщ!

**Къэзитхыхыгъэр
ТЭУ Замир.**

Чылэу Алыуарэ (Бжыхъихъэкъуае) ИХЪИШЬ

1916-рэ ильэсүм мэзаем и 25-м быслынхэмэ ямэфэкл мэфэшко Бирамыр Черкес шыу полкын хэтыгъэмэ зэрэхагъенэ фыкыгъяаэр Р. С. Къандорым къитхыг: «Бирам мафэр щыхагъенэ фыкынэу къутырэу Цаповец ыкыбыкъе шьоф нэклэу осыр зытэлтигъэм Черкес шыу полкыр ихагъ. Сыхъатыр 10-м ехулэу къулыкъушэхэр яшымэ къялсыхъхи, шьофим икъыхъ икъыхъеу ицуугъяаэр. Офицерхэр нэбгыре 30 фэдиз хъухзу зехэтхэу гүнэгъо щытыгъэ.

А лъэханым нэмыц самолетэу «Таубе» зыфилорэр уцугъэхэм къашхъащыхъи, лъханчэу полкыр къыбыхъеу ригъяаэр. Летчики, къашу самолетым ытамэмэ атедзагъэхэри дэгъоу къэлтагъо щытыгъэх. Зытло-зыщэ полкыр къыбыхъи, самолетыр къыздикыгъе лъэнхъомкъе клюгъигъэ.

Полким ипащэу, пщэу, подполковнику Чавчавадзе Александр шы фыжым тесэу къакъерыхъи, къепсихъигъ. Офицермэ анах шхъааэу ахтагъэ Къирим Султан Джэрье полким командэ къирити, ищигъеу ёгъеуцуг.

А. С. Чавчавадзе полким икъулыкъушэхэу шьофим итагъэхэм сэлам къарихыг: «Шууммафэ шу, черкесхэр! Бирамыр мафэ шьофхъунэу, шьуибыракъ итеклонигъэрэ иштихъурэ ахжагъихъонэу шьофесэо!» Аш иджеуапэу чый мэкэ зэдитштэклэ «Инэу тыфэрэз, зиусхъан» шыухъем къираожыгъ.

Шуфес къызарехым ыуж А. С. Чавчавадзе офицерэу щытыгъэхэм якъуали, полким иефэндэу ахтагъэ Набэко Мышэост ыланэ ыубити, подполковнику Къирим Султан Джэрье унашю фишыгъ мэфэкл мафэр ригъекокынэу. Офицермэ быслынхэмэу ахтагъэхэр Къирим Султан Джэрье ыуж итхэу клохи, полким исатыр хеуцугъэп. Самолетым аужире

бомбэхэр къызыредзыхъхэм, къыздикыгъэгъе лъэнхъомкъе югъази бывыжъигъэ.

Бирам нэмазыр аухи, лъхэм зызафэлжым, бирсыр горэ къаххъухъагъ: зы къулыкъушэ закъо горэм ынэгу осколкэр къытефагъэу, лъыр къечхъэштигъэ, ау санитармэ улаагъэр апхи лъэу къичхъирэр къызагъеуцум, зэкэри рэхъатыжъяаэр.

Ямэфэкл мафэ адигэмэ зэрагъэлэлгъэр, лъыгъэр щыагъэр къыззерахэфагъэм прaporщикэу Курнаковыр лъэшэу югъэгушхогъагъ. Аш ехыллаагъэу Р. С. Къандорым къытхыг: «Находясь под сильным впечатлением от увиденного в этот день, прaporщик Курнаков написал слова к «Черкесскому марш». И 29 марта 1916-го года он отоспал восемь копий сочиненного им текста «Песнь черкесского конного полка» на имя полкового адъютанта Вериги с просьбой раздать их штаб — офицерам и сотенным Черкесского конного полка».

Зээ зэпымылжхэм ахэлэжъяаэхэу, псэемыблэжъэу, лъыгъэшхо къызыхагъафээзэ пыим езэуагъэхэу, Тэхъутэмькью районым икыгъэмэ бгэххальхъэхэр къафагъэшхуашштигъэх. Георгиевскэ къашэу я 4-рэ шъуашэ зиэр къызэрратыгъяаэхэр: Бжыхъакъо Алдажэрий (N 406340), Хъакъэко Къэлэшъау (N 358274), Ацумыжъ Исхъакъ (N 809612), Нэтлахъо Махъмуд (N 1118352).

Георгиевскэ къашэу я 3-рэ шъуашэ зиэр къызэрратыгъяаэр Бжыхъакъо Алдажэрий (N 76204).

Георгиевскэ къашэу я 2-рэ шъуашэ зиэр къызэрратыгъяаэр младш эурдникэу Шхъалэхъо Рэмэзан (N 64674).

«Лыгъэу зэрихъагъэм пайтэхъаэу Святой Анне иорденэу я 4-рэ шъуашэ зиэр къыратыгъяаэр чекес шуу полким иятлонэрэ сотня ипащэу, ротмистрэу Кылыщ Султан-Джэрье.

Ахэм анэмыкъхэри щысэтехынэу заощтыгъэх: Бжыхъакъо Алдажэрий Къамболэт ыкъор, Хъуажъ Къадыр Хъатакъ ыкъор, Хъатит Гъучылпс Цыкъушъэ ыкъор ыкъи Хъоткъо Къадыр Ерэджыбэ ыкъор.

Дивизием, гъемафи къымафи имылэу зэуабэмэ ахэлажъэзэ, чэнаагъэхэри фэххүщтигъэх. Заом хэкюдагъэмэ ашышигъ къуаджэу Бжыхъэкъоякъэм ѿшы шуу зэолтэу Бахъ Бирамэ. Ар гъэтхам и 24-м 1915-рэ ильэсүм псеупэу Кускалници зыфилорэр дэж щыфэхыгъ. Аш ылэклэ, 1915-рэ ильэсүм, мэзаем и 15-м заом хэкюдагъ Едидж Хъакъезефэ.

Урысыем иянерэ дээу генералэу А. А. Брусиловыр зиэшхъэтетыгъэм, 1916-рэ ильэсүм

жононгъуакъэм и 25-м зэкэми зэлъашээрэ «Брусиловский прорыв» ыши, пийхэр зызэхэгъэтакъохам, Кавказскэ туузмэнэ шуу дивизиер а зээ цэргийту тарихым къыхэнэжыгъэм хэлжэгъяаэр. Адигэмэ ямызакъо, нэмыкъ шуу полкхуу дивизиен хэтыгъэхэри пхъашэу заощтыгъэх. Ар къуушыхъатэу Опрышко О. Л. къитхыгъяаэр: «Пчэдэжым жьэу Чэчэн шуу полким щыщхэу нэбгыре токицимэ ялаашэу штаб-ротмистрэу, пщэу Давид Диодори апэ итэу чылэу Ивание дэж яшыхэм атесхэу псыхъоу Днестр зэпрысыкхэу рагъяаэр. Адрэ нэпкым нэсынхэкэ бэдэдэ къемынагъэу, нэмыцхэмрэ австрийцэхэмрэ къальзэхуу, яшончхэмрэ пулметхэмрэклэ къояхуу къыраагъяаэр. Аш къымыгъауцхуу, тишихъэр пыиу фэдэ пчыагъэклэ анахыбагъэм тебанэхи, къырагъэтхъужыгъ, теклонигъэри къыдахыгъ. Ахэм ауж итхэу дивизиен иполхэр псыхъоу зэпрысыкхи, пыим ипозиционэр пытэу аубытыгъяаэр. Теклонигъэу тишихъум къыдахыгъаэр Брусиловскэ прорывим егъяаэр фэххүгъяаэр».

Хэгъэушхъафыкыгъяаэр къэзгэлэхъаом сшоигъу апэрэ шуу сотням щыщэу Хъуажъ Къадыр ыгъэхъаагъэр. Аш иныбдэгъухэр игүүсэхэу пыим ыубытыгъэ псеупэм ипунктэу Залещики дэбанэхи, яплэнэрэ сотням щыщхэу ўэгъяаэр къыдашыжыгъяаэр.

Кавказскэ шуу дивизиен къуулыкъушэхэу къаялагъэхэри хэкюдагъэхэри ѿшызэогъэхэзэ чылпэм къырагъанштигъэхэп. Ар дэгъоу къэзгэлэхъаорэр 1916-рэ ильэсүм мэкъугом и 15-м корнетэу Константин Лакербай лыгъэу зэрихъэгъяаэр ары. Н. Н. Брешко-Брешковскэм ытхыгъяаэр: «Черкес шуу полкыр ылэклэ ильи, Австро-Венгрием императорыдэ анах лъэшэу Тироль къикыгъяаэр къуулыкъушэхэр зыхэтигъэм төбэнэ

пъагъ шхъай, шхончыщэрэ то-пышэрэклэ къызэрхэром ылкъ къикыкъе къызэклэжохъхи, гүнэгъу мэзым хэхъэгъяаэр. Корнетэу Лакербай иныбдэгъую корнетэу Асенковыр земльэгъум, лъыхъоу ригъяаэр ыкъи ылъээгъу лъэбэкъушишэ фэдиз-кэ тирольцэм якоб пэчыжъэу шьофуу зызызэуагъэхэм зэрильыр. Клэлэ улгъэр пынкъеу шьофым къимыцхыжымэ е тирольцэм яукыщтыгъ, е ыль кэлкызэ ылсэ хэкъыщтыгъ.

Лакербай иш ыгъэххапкъеэзэ мэзэу зыхэтигъэхэм къихэлэти, ичэх хигъахъозэ тирольцэм альзныкъохэлээзэ изакбоу ежьагъ. Пыим ылъэгъуэрэ апэ ышшош мыхъоу къеплъыгъ, ау зыкызешэжъэхэр, шхончыкъе къеохэу рагъяаэр. Ары шхъайкъе, къытырагъэфэшшыгъ.

Асенковым дэж зынэсүм, аш ытамэ ўэгъэ хыльэ зэрилээр ылъэгъуугъ. Уэгъэ клаэр иныгъэ, пудих фэдиз ионтэгъуугъяаэр, аш нахь хэмэлтэй эрэу къэпэлтишунэу щытыгъэп. А чылпэм Лакербай ышшыгъэр залъэгъум, гъашэгъондэдэ ашыхъу, яшонч зэпагъуугъэу пийхэр къеплъыхъэу щытыгъэхээзэ: иш ылэрэ лъакъо къамыцхыкъе зытеулом, ар гъолыгъэ, аш ыуж иныбдэгъуу къызытырэгъэгъуалхъэм, шыр къэтэдхъяжыгъ. Лакербай икъамыц пыймэ афиғыэссыси, къыгъязи мыйгъуахъу къэкъожъэу ригъяаэр. Егъашэм аш фэдэ альзэгъуугъэти, австрийцэхэр якокымэ къадэкыгъэхэмрэ зиэр къызэрратыгъэх.

1916-рэ ильэсүм Черкесскэ шуу полкыр зээ хыльээхэм ахэлэжъяаэр. Фронтын икомандование шхъааэ а заохэм ахэлэжъяаэр, бээмэ бгэххальхъэхэр афиғыэшшошэгъяаэр. Ахэм ахэтэгъяаэр прaporщикэу Шумэнэхъо Къэнамэтэу Святой Станислав иорденэу я 3-рэ шъуашэ зиэр къызэрратыгъэхэр.

1916-рэ ильэсүм чьэпьюгъум и 3-м Черкес шуу полким къакъакъох Кавказым къикыгъяаэр шыуу къохъи. Ахэм ахэтагъэх Тэхъутэмькью районым икыгъэхэзэ Ацумыжъ Хъасанэ Хъат ыкъор, Хъатитэ Махъмуд Хъахъ ыкъор, Жэнэлэ Мэдхэдэ Хъат ыкъор, Жэнэлэ Долчэрий Гъучылпс ыкъор, Хъуажъ Хъаджмэт Хъадэ ыкъор, Абрэ Абузар Сахыдэ ыкъор, Шхъалэхъо Юсыф Хъахъ ыкъор, Натхъо Ибрахим хъээсэн ыкъор, Бжыхъэхъо Борэхъу Дэгүүжье ыкъор, Шьоумыз Гъучылпс Шхалихъ ыкъор. Бжыхъэхъохъи нэжъ-лужхэм къалтэжъэхэу: Барцо Махъмуд Едидж ыкъор, Жанэ Мэсхүд Хъахъу ыкъор, Хъарун Купзэцхъ ыкъор. Хъарунэ заом хэкюдагъяаэр чылпэм къацэжъи щагъэтэлхъыжыгъяаэр.

БАРЦО Адам.

Хэгъэгу зэошхом ТекІоныгъэр къызыщыдахыгъэр ильэс 75-рэ хъугъэ

ЛъЭПКЪЫМ ЫКЪО кIас

ТЕКІОНЫГЪ! 1945-2020

Родинэм, лъэпкым, ичыгу апае зышхъасыжынчъэ псэемыблэжыныгъэ къахафэу, пыижь техакъом зэо ильэс къыхъэхэм ренэу жэхэкүатэхэу, ашхъэ ашломыгофыжьэу, лыгъэр ана-пэу, зэошхом имашло хэтыгъэхэу, хъазабыр зышэчыгъэхэу, ящэлэгъэлъэшыгъэклэ, яллыхъужь-ныгъэ лъагэклэ мамырныгъэр тэзгэгтотыжыгъэхэу, Теклоныгъэшхор къэзгъэблэгъагъэу, къит-фыдэзыхыгъэ пэпчь ацлэ къеплоныр атефэ, япэсыгъ, къалэжыгъ. Ахэр тщигъупшэштхэп. Хэт-кли ахэр лыхъужьых.

ЩыІэнэгъэр ыкIи

зэо мыгъор

Ушыңыр мыпсынкілемі, тұхъағьо. Афаунә Ибрахымғаш Батәкъо ықъори ығу щиззәу жыбы кыштәмә, псәум шіолғыуагъ. 1909-рә ильәсім, мәлільфәгъум и 10-м күауджәу Кощхъаблә кыштыхъугъ. Пасәу көнир зәхиштәгъ, ильәс 11 — 12-м щыригъажы, ильәс зытфыхым чыректүағъ. Ау кілә ныбжықілер еджәнім лъәшәу кіәхъопсыщтыгъ, шіенігъәм зыфикүудыищтыгъ. Гурит имыкъу еджапілер кышухи, ащ пыдзагъеу, къоджә Советым секретарәу іоф щишигъ. 1931-рә ильәсім Дзэ Плыжым ащағъ, полковой еджапілер ащ кышышеуҳым, отделением икомандирыгъ. Икъуаджә къызегъездәжъым, 1934-рә ильәсім іоныгъом кышегъездәжъеу 1936-рә ильәсім шышхъәбу м нәс Кощхъаблә райком комсомолым исекретарәу щытыгъ. Кілә шырыт зәкіубытагъер къаләу Ростов-на-Дону дәт мәкъум мәш еджапіем ағъектүағъ.

1938 — 1939-рэ ильэсхэм
Краснодар итрестхэм ашыц
кадрэхэмкэ отдельм ипацэү
юф щишгэв. 1940-рэ ильэссым
Краснодар Кэлээгэдэжэ инсти-
туутэу дэтим иа 1-рэ курс кыы-
шиухыгъ, аш ыужым Кэлэ-
еъаджэхэм апае ильэс курс-
хэм ашеджагь ыкти 1941-рэ
ильэссым кыыихыгъ.

Хэгъэту зэошхом иапэрэ ма-
фэхэм къащыублагъэу, Кын-
блэ фронтын ия 12-рэ дзэ-
щэрыюкло полк ия 74-рэ диви-
зие хэтыгъ, ротэм иполитру-
кыгъ. Афаунэр апэрэу заор
къалэу Ужгород щиублагъ. Нэ-
мыцхэр замышлэжэу лъэны-
къо зэфшэхъафхэмкэ — чы-
гумкэ, огумкэ, псымкэ къа-
рыкыыхээз тидзэхэм къате-
къатэштыгъэх, ухазырыныгъэ
дэгъу ялагъ, тихэгъэгу псынкэу
зэрраФхон гухэль бзаджэрзы-
даигыгъ. Я 12-рэ дзэу Афа-
унэр зыхэтыгъэм хылытабэ
ышчэчигъ. Тидзэхэм лыгъэшхо
ахэлъэу, пым иматакэхэр зэ-
ральцлаа, апса патыфакла зэ-

зэфэдагъяхэп... Зы шьэрэльт ялагъэр — пыир къагъяцууныр ыкли пытаплэ ашыныш, жэхэктэнхэр. Зэо гуимыкъиж хылынхэр анахьэу Ворошиловградскэ хэкум селоу Дебальцевэ дэжь щыкluагъэх. Пыир хъашхъурэу шылыгъарь, мы чылпэр зылэкигъяхьаныр ыкли Ростов лъэнхъомкэ пхыритхъуным пылтыгъ. Я 109-рэ щэрыокло полкыр дэлхъэу щытыгъ, селоу Дебальцевэ псэемыблэжьэу үхүхумэштыгъ. Ротэм иполитрукэу Афаунэ Ибрахимэ пстэуми алэ итыгъ, дзэклолт кіэлаклэхэм илтгээ-псэемыблэжьынгъэкіе щысэ аригъялэгъущтыгъ. Тичылэгъу мыш алэу кыышаулагъ, ау зэуаплэр къыбгынаагъэл.

хэй аублагъ. Я 17-рэ кавалерийскэ корпусынрэ я 18-рэ дзэмрэ Азов хүчүүшьор къау-хъумэн ыкын Батайскэ дэжкынэ пыим чөнгөнэ рагъяшын фэягъ, ау афээрхъягъэп.

А уаҳтэм къылқың шышъхъэлүм и 10-м щеджэргөуҗым пыир къалеу Краснодар итемир-къокыпілекі къактун къалэр къызызілекінгэхъягъ.

Тидзэхэр пыбызкылгъээ хүгтэй, щеч хэлтээп къалэм икхэу-хүмэнкээ хэукуноныгъэхэр зерялагъэхэм, аш ушьхыагаа фэхь угльги маклэл. Ротэм иполитрукэу, лейтенантэу Афаунэ Ибрахымэ бэ ыгукээ кълэхкылыгъэр мыш дэжьым, зэклаклохэу, Ростов, игүпсэ Краснодарэу зыщеджагъэр, иуна гэв ыкчи ишъэожьые цыкыу къыздэнэхэр къызэрэнэкыих зэхүум. Ауми, зэрихабзэу, щэлаагъэрэ лыгтээрэ хэлтээу идээжилхэм агуригъаоштыг, Дзэ Плтыжым зызеки иу гоеншиш, пыижь тэхаклор зэрэзхэйкүтгэштийр.

Тичыңпәрәгъю Афаунэр лы-
хъужыныгъэшко хэлтэу заозэ,
игүпсэ Кавказыр, Ростов хэкур,
Украинэр шхъафит ешыжыхы.
Чьэптыогъум ык1эм, 1943-рэ
ильтэсүм Украинэм ит къалеу
Кривой Рог шхъафит ашыжыхы-
зэ Ибрахимэ хыльтэу къаялагь.
Ау къыштышыгъэм лыр еу-
цоплэнэу фэягъэп. Т1экly иулагьэ

зэрээзэлцүүжээ Афаунэр фронтын 1ухажыгъ, я 3-рэ Укра-инскэ фронтын хэтэу къалэхэу Кривой Рог, Днепропетровск, Днепродзержинск, Запорожье шхъяфит ешыжыхы.

Афаунэ Ибрахимэ а I-рэ Белорусскэ фронтым (командующэр Рокоссовскэр ары) ищерьюкло полкэу 526-м хэтэү бобруйскэ лъэныкъомкэ щыкло гъэ зэо хыылъэхэм ахэлжьэ. Бобруйскэ операциер загъезцаклэм, фронтыр ыпэктээ километри 100 — 110-рэ фэдизиклэ лъыклотагь. Джы Минскэ зэрштэштэм пылтыгъэх. Бэдзэогъум и 3-м тидзэхэм Белоруссием икъэлэ шъхьаалэ шъхьафит ашыжныгь.

Афаунэм ыгу къинагъех зэошхохэу къалэхэу Люблин, Варшава шыхафит ашыжхэх зэхъум зыхэтыгъэхэр. Ахэм къак!элъыкъуагъех Германием щык!огъе заохэр. Афаунэр мыш я 4-рэу къышаулагъ, ау госпиталым афэк!уагъэп, медсанчустым къышеэзагъэх. Ар анахъэу зык!эхъопсыщтыгъэр пыир зэхигъэтэкъонэу ары.

ТекІоныгъэм фэкІуагъэх

Я 89-рэ щэрыокло Таманскэ дивизием ипэцагъэр гене-

рал-майорэу Ивер Сафарян ары, генералэу Берзариныр зикомандирыгъэм я 3-рэ дзэм хэтэу эзо плтырхэм ауж Берлин апэрэу зыдатэкъуагь. Афаунэр анах чылпIэ къинхэм аlyтыгь, игъусэхэм ежь ышьхъэкIэ щысэ афэхъузэ, зылтищэштыгъэх. Зэо зэпымычыжь хыльзэхэр къызэкIэлтыкъуагъэх. Рейхстагым ыпашхъэ шылыкъэм щыт тфэу зэтет унэм гитлеровцэхэм зыщаgъэптыгъэу замышIэжьэу къяощтыгъэх, атакэм атакэр къыкIэлтыкъоштыгь, тидзэкIопIхэр бэу хэкIуадэштыгъэх, джащыгъум капитанэу Афаунэ Ибрахимэ мурад ышыгь изакью а унэм екIунэу. Урамыр чъэкIэ зэпичи, подъездэу пчээ ныкъоуутыр зыгульым чIэнкIагь, цызэм фэдэу сакъэу зигъазэзэ, пыим ыкIыбкIэ къекIуашьи, гитлеровцэхэм гранатэхэр атыритэкъуагь, ашкIэ тидзэхэм льыкIотэнхэ амал ари-Дэгъотыгь.

Мэлъильфэгүм и 30-м Афаунээм ибатальон Рейхстагым иштурм (иштэн) хэлэжьагь, ашьшьхьагь Теклоныгъэм и Бырракъ щызгъэлгъэхэм ашьщадыгэ лъэпкъым ыкъо клаcэу Афаунэ Ибрахьимэ. Аш щынэр, щтэр ымышлэу, лыблэнэгъэ ин дэдэ хэлъыгъ, лыгуу клоцфылыгъ, лыхъужь шыыпкъагь, щэхмэыхъэ джанэ щыгъым фэдагь. Зэошхом имашло псаоу кыххэкйыжы, ихэгъэгу, ихэку апае зышхъамыссыжьэу, ахэм язэтегъэпсихъажынкэ нэүжым юфышо ышлагь.

Илгыгъэ паекэ капитанеү Афаунэм орденхэй «Жынгоо Плъижыр», «Быракь Плъижыр», Хэгээгү зэошхом иорденэу я II-рэ шууашэр зиэр, медальхэр ыкли Авшъэрэ Главнокомандующэм ирэзэнгъэ тхылти 8 кыфагъешшошагъэх. 1946-рэ ильэсэм шышхъэйум и 6-м Ибрахимэ ядэж къеклюжыгъ. Щылеклэ-псэуклээм изэтегъеуцожын чанэу хэлэжьагь. Икъуаджэу Кощхаблэ къизегъэзэжьым, сельпом итхамэтагь, къыткэххуухъэрэ ллэужхэр цыфышоо пүгъэнхэмкэ юфышоо ышагь, районым щизэхажэрэ патриотическэ юфихъабзэхэм сыйдигъу арагъэблагъэштыгь, ахэлажжэштыгь. ышхъякэ пэкткыгъэу, гуклэ зэхишлагъэр ынэгу къыкляшшэу, ныбжыккэхэм гушылгъу афэххуущтыгь, мамырныгъэм ыуасэ агуригъаоштыгь. Ибрахимэ ыкли нэмыкл лыххуухъхэм ягъогу зафэ тырыпльэжьызэ шум, шыыпкээм тафэклоныр непэ пстэуми типшъэриль ин.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Футбол

Нахь лъэшыр терэкIу

Хэгээгум футболымкэ иапшьэрэ куп щыкюре зэнэкьюкум хэлэжьэрэ командэхэм ильэс ешлэгүр шэхэу аухышт.

Бэдээгүйм и 15 — 16-м ыкли и 22-м кээх зэлүкIэгүхэр ялэвтыхт.

ЧыпIэхэр

Я 28-рэ ешлэгүхэм ауж командэхэр чыпIэзу зыдэштихэм, очко пчагьэу ялэм шүзэпяппь.

1. «Зенит» — 66
2. «Локомотив» — 51
3. «Краснодар» — 48
4. ЦСКА — 47
5. «Ростов» — 44
6. «Уфа» — 37
7. «Динамо» — 35
8. «Урал» — 35
9. «Рубин» — 34
10. «Арсенал» — 34
11. «Спартак» — 33
12. «Шъячэ» — 33
13. «Ахмат» — 31
14. «Тамбов» — 28

15. «Крылья Советов» — 27
16. «Оренбург» — 24.

Я 29-рэ ешлэгүхэр

- 15.07, 16:00
«Урал» — «Арсенал»
15.07, 16:00
«Крылья Советов» — «Краснодар»
15.07, 20:30
«Зенит» — «Оренбург»
16.07, 18:00
«Уфа» — «Динамо»
16.07, 18:00
«Рубин» — «Ростов»
16.07, 20:30
«Локомотив» — ЦСКА
16.07, 20:30
«Тамбов» — «Шъячэ»
Шъунааэ тешвуд:
Бэдээгүйм и 19-м ешлэштхэр:
«Краснодар» — «Динамо»

«Краснодар» ятлонэрэ чыпIээр кыдыхыным фэшI кыфэнэгье ешлэгүхэр кыыхынхэ фае. «Крылья Советов» Самара апшьэрэ купым кыхэнэжыным фэбанэ, аши теклоныгээр кыдыхы шлоигу. Хэта нахь лъэшыр, хэта зинаасып кыхыхытыр? «Локомотив», «Ростов» — ахэри

мэгугьэх, медальхэм апэблагьэх.

Ауж кынагъэхэм ягумэкынхээри кыдгурэлох. Ешлэгүхэр хылын клощтых, теклоныгээр хэт кыдыхыщты, спорт шалхэхэм атетэу командэхэр ешлэнхэу, футбол дахэ кыагъэлэгъонэу афэтэло. Нахь лъэшым теклоныгээр кыидерэх!

Ешлаклохэр зэтэгъапшэх

Іэгуаор анахыбэрэ дэзыдзагъэхэр

Апшьэрэ купым хэт футбол ешлаклохэу къэлапчъэм Іэгуаор анахыбэрэ дэзыдзагъэхэр къахэтэгъэштых.

Урысыем ихэшыпыкыгээ командэ икапитанэу «Зенит» иешлакло Артем Дзюбэ зэкэми апэ ишьыг. Гьогогу 16 къэлапчъэм Іэгуаор дидзагь. Гьэштэйоныр 16-м щыщэу 6-р пеналь-

тике хъагьэм зэрэридзагъэр ары. «Арсенал» щешлээрэ Евгений Луценкэм гьогогу 15 къэлапчъэм Іэгуаор дидзагь. Е. Луценкэр апэ ишьы шлоигьоми, пенальти бэрэ ыгъэцаклэрэп.

«Ростов» иешлакло Эльдар Шумуродовыр, «Зенит» хэтэу Сердар Азмун, «Спартак» бэмышэу аштэгэе Александр Соболевыр, ЦСКА-м иешлакло Никола Влашич, нэмийхэри къэлапчъэм Іэгуаор анахыбэрэ дэзыдзагъэхэм ахалтытэх.

Зиггуу къэтшыгъэ командэхэм мыйэе ешлэгту түрүйтэ къафэнагъэр. «Зенит» «Оренбург» ыкли «Ростов» адешлэшт. А. Дзюбэрэ С. Азмунрэ къэлапчъэм Іэгуаор дадзэнымкэ амалышуухэр ялэх.

«Арсенал» илофхэр нахь хылынхээ. «Урал» ыкли «Уфа» ястадионхэм аашешлэшт. ЦСКА-р «Локомотив» ыкли «Тамбов» агулкэшт.

Командэхэм кыдахышт чыпIэхэм ямызакью, ешлаклохэм къэлапчъэм Іэгуаор зэрэдэдэштим иччагаа тшэрэп.

Хэгээгум футболымкэ изэнэхээхэе нахь гьэшлэгъон къэзышхэхэр ешлаклохэм талтыпльшт, ягъэхагъэхэм ахагъэхъоштэу тэгүгъэ.

Баскетбол

ЗэхъокIыныгъэу фэхъугъэр бэп

Мыекуапэ ибаскетбол командэу «Динамо-МГТУ-м» 2020 — 2021-рэ ильэс ешлэгүйм зыфегъэхъазыры.

— 2019 — 2020-рэ ильэс зэнэкьюкум ельтыгыгээмэ, тикомандэ зэхъокIыныгъэу фэхъугъэр бэл, — кытиуагь «Динамо-МГТУ-м» итренер шъхьаалэу, Адыгэ Республиком изаслучженэ тренерэу Андрей Синельниковым. — Къалэу Тамбов ибаскетбол клуб щешлэштгэгъэ Владимир Чичакинир «Динамо-МГТУ-м» къедгэблэгъагь. Ешлакло ныбжыкIэхэу тштэштхэм тахэдэнэу ухьтэ тил.

Адьгейим иеджапIэхэм ашеджэхэрэ клалхэм яэпээсэнгъэ зэрэхагъахьорэм А. Синельниковыр лъэпльэ. «Динамо-МГТУ-м» нахь диштэштхэр командэм аштэштых.

«Динамо-МГТУ-м» ильэс заулэрэ щешлэгъэ Максим Абызовыр хэкIыжыгь.

Тикомандэ икапитанэу, спортышком щыцIэрыо Илья Александровыр, Артем Гапошиныр, Николай Ереминир, Юрий Коч-

невир, Александр Милютинир ильэссыкIэ зэнэкьюкум Мыекуапэ икомандэ хэтыштых.

Хэгээгум баскетболымкэ исуперлигэ щыкюре зэлүкIэгүхэм «Динамо-МГТУ-р» ахелжэшт.

Урысыем и Кубок икыдэхын фэгъэхыгъэе ешлэгүхэр юнгыж мазэм рағэжъэштых. Хэгээгум изэнэкьюхэр чээпьюгу мазэм аублэштых.

Адыгэ Республиком испорт Унэшхуу «Ошутенэм» «Динамо-МГТУ-м» иешлэгүхэр щызэхашштых.

Хэгээгум изэнэкьюку «Динамо-МГТУ-м» дэгьюу зыфигъэхъазырынэу, ешлаклеу кыгъэлэгъэгъор эх хильхээзэ, бэрэ тигъэгушонэу фэтэло.

Нэктубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбыр.

Зэхэзшагъэр ыкли кыдээзэгъэхъаар: Адыгэ Республиком лъэпкэ ИофхэмкIэ, ИэкIыб къэралхэм ашыпсурэ тильэпкээгүхэм адьярээ зэхъынгъэхмкIэ ыкли къэбар жууѓем иамалхэмкIэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшшиэр: 385000, къ. Мыекуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, Редакцием авторхэм къайхыэр А4-кIэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчагъэкIэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлтээ, шрифтэр 12-м нахь цыкIунэу щытэп. Мы шалхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкIегъэкIожых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр: Урысые Федерацием хэутын ИофхэмкIэ, радиокъэтынхэмкIэ ыкли зэллыгъэхмкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпIэ гъэлорышил, зэраушыхъатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъатыгъэр ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкIэмкIи пчагъэр 4499 Индексхэр П 4326 П 3816 Зак. 1267

Хэутынхэм узшыгъэхэе иштэхэнэу щыт ухьтэр Сыхьатыр 18.00 Зыщаушыхъатыгъэхэе ухьтэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шхьайэр Дэрбэ Т. И.

Редактор шхьайэр игуадзэр МэцлIэкъо С. А.

Пшьэдэгыж зыхьырэ секретары Тхъаркъохъо А. Н.